

การศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนสถานีบริการน้ำมันในตำบลบ้านฉาง อำเภอเมืองปทุมธานี
A Feasibility Study on Investment in a Gas Service Station in Ban Chang Sub-District,
Mueang Pathum Thani District

พัชรศักดิ์ คมสัน*

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนสถานีบริการน้ำมันในตำบลบ้านฉาง อำเภอเมืองปทุมธานี โดยวิเคราะห์ 5 ด้านของการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการได้แก่ 1.การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโครงการ 2.การวิเคราะห์ด้านการตลาด 3.การวิเคราะห์ด้านการบริการ 4.การวิเคราะห์ด้านการจัดการ 5.การวิเคราะห์ด้านการเงิน โดยศึกษาจากข้อมูลปฐมภูมิด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi Structured Interview) เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง(Purposive Sampling) เพื่อเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการสถานีบริการน้ำมันอีกทั้งสังเกตถึงคู่แข่งและจำนวนรถยนต์ที่ผ่านหน้าโครงการ ข้อมูลทุติยภูมิเก็บข้อมูลจากราคากลางในการก่อสร้างสถานีบริการน้ำมันเพื่อประมาณการค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างและใช้เป็นต้นทุนในการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการ

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยทั้ง 6 ด้านของสภาพแวดล้อมได้แก่ ปัจจัยด้านการเมือง ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านกฎหมาย ส่งผลเป็นกลางต่อโครงการ ส่วนปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมส่งผลด้านบวกต่อโครงการ การวิเคราะห์ด้านการตลาดพบว่าสถานีบริการให้ความสำคัญกับผลิตภัณฑ์ควรมีหลากหลายของสินค้าและบริการ และกระบวนการให้บริการเพื่อความพึงพอใจสูงสุดของลูกค้า ปัจจัยสู่ความสำเร็จของธุรกิจคือความหลากหลายของสินค้าและบริการ การวิเคราะห์ด้านการบริการซึ่งวิเคราะห์ถึงสถานที่ตั้งของโครงการพบว่า ที่ตั้งของโครงการอยู่ใกล้กับชุมชนของแรงงานหลัก มีรถสาธารณะสัญจรผ่านและที่ตั้งไม่ขัดต่อกฎกระทรวงใดๆ การวิเคราะห์ด้านการจัดการพบว่าในการออกแบบสถานีบริการจะคำนึงถึงลูกค้าเป็นหลักให้ลูกค้าได้รับความสะดวกสบายในการใช้บริการ และดำเนินการธุรกิจในรูปแบบบริษัท จำกัด มีผังโครงสร้างการบริหารแบบบนลงล่างเพื่อความคล่องตัวขององค์กร การวิเคราะห์ด้านการเงินพบว่า โครงการใช้เงินลงทุนทั้งสิ้น 38,361,777 บาท มีระยะเวลาในการคือทุน(Payback Period: PB) ทั้งสิ้น 5 ปี 9 เดือน 11 วัน ต้นทุนเงินทุนของโครงการเท่ากับร้อยละ 8 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value: NPV) คำนวณด้วยอัตราคิดลดร้อยละ 8 เท่ากับ 22,026,996 และอัตราผลตอบแทนลดค่า (Internal Rate of Return: IRR) เท่ากับร้อยละ 16.016 จึงสรุปได้ว่ามีความเป็นไปได้ในการลงทุนสถานีบริการน้ำมันในตำบลบ้านฉาง อำเภอเมืองปทุมธานี

ABSTRACT

This independent study was a feasibility study on investment in a gas service station in Ban Chang Sub-District, Mueang Pathum Thani District. The analysis was on the 5 feasibility aspects namely 1. environment analysis 2. marketing analysis 3. service analysis 4. management analysis 5. financial analysis. The primary data for the analysis was from semi-structured interview with purposive sampling of gas service station owners, as well as observation on competitors and the number of vehicles at the site.

* นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

The secondary data was collected from the market price of construction in order to calculate the construction costs and capital needed for the project.

The results of the study showed that in terms of environment, 6 factors namely political factor, social factor, technology, and legal factor, affected the project neutrally, while economics and environment affected the project positively. From the financial analysis, it was found that gas service stations emphasised on their products. There should be a wide range of products, services, and service process in order to give the most satisfaction to the customers. The key to success was the variety of products and services provided. From the service analysis, the study focused on the site of the project. The location is close to a community of main labourers. It could be accessed by public transportation and the location is not restricted by rules from any ministries. The management analysis revealed that the design of the facilities has to mainly answer the needs of the customers, especially in terms of convenience. The project should be registered as a company limited with the top-down administration for the flexibility of the organization. For the financial analysis, it was found that the project capital is 38,361,777 Baht. The payback period is 5 years 9 months and 11 days. The investment cost is 8% of net present value, calculated at 8% which equals 22,026,996 Baht. The internal rate of return is 16.016%. It could be concluded that it is feasible to invest in a gas service station in Ban Chang Sub-District, Mueang Pathum Thani District.

บทนำ

ในปัจจุบัน น้ำมันเชื้อเพลิงถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญในการดำเนินชีวิตและการขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยน้ำมันเชื้อเพลิงมีบทบาทเข้ามาเกี่ยวข้องกับชีวิตทางด้านการคมนาคมเช่น การเดินทางไปสถานที่ต่าง ๆ หรือการเดินทางเพื่อท่องเที่ยวด้วยรถยนต์ส่วนบุคคลหรือรถสาธารณะซึ่งใช้น้ำมันเชื้อเพลิง ส่วนในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ น้ำมันเชื้อเพลิงเข้ามาเกี่ยวข้องทั้งภาคการผลิตและภาคขนส่ง โดยภาคการผลิตนั้นเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตจะใช้พลังงานจากน้ำมันเชื้อเพลิงในการเดินเครื่องจักรแม้กระทั่งภาคเกษตรกรรมนั้น น้ำมันเชื้อเพลิงก็เป็นส่วนสำคัญในการปลูกและดูแลผลผลิตผลทางการเกษตร ส่วนภาคขนส่งทั้งการขนส่งสินค้าหรือการขนส่งแรงงานก็ต้องใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเป็นเชื้อเพลิงหลักในการขนส่งสิ่งต่าง ๆ ทั้งยังมีความต้องการในการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ (กระทรวงพลังงาน, กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน, 2560) สำหรับเขตพื้นที่อำเภอเมืองจังหวัดปทุมธานี จะมีโครงการส่วนต่อขยายถนนถนนราชพฤกษ์-ถนนกาญจนาภิเษก (แนวเหนือ-ใต้) ที่กำลังก่อสร้างมีกำหนดแล้วเสร็จปลายปี 2561 หากแล้วเสร็จโครงการก็จะสามารถเชื่อมต่อโครงข่ายการจราจรในพื้นที่เขตปริมณฑลด้านเหนือของกรุงเทพมหานคร และรองรับเส้นทางคมนาคมสายหลักในพื้นที่ที่มีการจราจรหนาแน่น ตลอดจนการขยายตัวด้านเศรษฐกิจและสังคมในอนาคตได้อีกด้วย จากการเปลี่ยนแปลงและปัจจัยต่างๆ ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น และมีโอกาสต่างๆ เข้ามาเอื้ออำนวยต่อการลงทุน ผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนสถานีบริการน้ำมัน จังหวัดปทุมธานี เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาการลงทุนในโครงการดังกล่าว และยังเป็นการช่วยลดความเสี่ยงจากการลงทุนอีกด้วย

แนวคิดและทฤษฎี

การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ

การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ (ธมกร ธาราศรีสุทธิ, 2552) เป็นการศึกษาเพื่อต้องการทราบผลที่จะเกิดขึ้นเพื่อนำมาประเมินผลโครงการและทำการตัดสินใจว่าควรปฏิเสธโครงการหรือรับโครงการเพื่อการลงทุน การวิเคราะห์ด้านสภาพแวดล้อมของโครงการประกอบไปด้วย (รินจง อุทัย และคณะ, 2553) 1. ปัจจัยทางด้านการเมือง (Political Factor) 2. ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ (Economic Factor) 3. ปัจจัยทางด้านสังคม (Social Factor) 4. ปัจจัยทางด้านเทคโนโลยี (Technology Factor) 5. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Factor) 6. ปัจจัยด้านกฎหมาย (Legal Factor) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรมจะใช้ Five Forces Model ในการวิเคราะห์ การวิเคราะห์ด้านการตลาดวิเคราะห์แนวคิดการตลาดตามเป้าหมาย (STP Marketing Concept) และส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจเพื่อสร้างความพึงพอใจแก่กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย (ศิริฤทธิ์ พงศกรรังศิลป์, 2555) การวิเคราะห์ด้านการบริการ เป็นการวิเคราะห์สถานที่ตั้งของโครงการที่อาจส่งผลกระทบต่อปัจจัยอื่นๆ ซึ่งนำไปสู่ความสำเร็จหรือล้มเหลวของโครงการ(ชนงกรณ์ กุณพลบุตร, 2557) การวิเคราะห์ด้านการจัดการ (ฐาปนา ฉันทไพศาลและอัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ, 2556)เป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของโครงการ โดยการศึกษาทั่วไปจะแบ่งเป็น 2 ระยะ คือการบริหารในระยะก่อนการดำเนินงาน (Pre-Operating Period) เริ่มศึกษาตั้งแต่การริเริ่มให้มีโครงการจนถึงโครงการเริ่มปฏิบัติการ และการบริหารในระยะดำเนินงาน (Operating Period) ศึกษาแบบหน่วยธุรกิจรวมถึงบุคลากรในโครงการ การวิเคราะห์ด้านการเงิน เพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุน โดยจะนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ด้านตลาด ด้านผลิตและด้านการจัดการมาจัดทำต้นทุนโครงการ งบกำไรขาดทุนล่วงหน้า งบกระแสเงินสดล่วงหน้า งบดุลล่วงหน้า เพื่อประกอบในการวิเคราะห์ในการประเมิน มีประสิทธิภาพและถูกต้องยิ่งขึ้น โดยใช้เครื่องมือ ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period: PB) มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value: NPV) อัตราผลตอบแทนลดค่า (Internal Rate of Return: IRR) การวิเคราะห์ความไว (Sensitivity Analysis)

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

เนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วยการศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนสถานีบริการน้ำมันในตำบลบ้านฉางอำเภอเมืองปทุมธานีโดยวิเคราะห์ตามหลักทฤษฎีการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ (Project Feasibility Study) ประกอบด้วยการวิเคราะห์ 5 ด้านได้แก่ การวิเคราะห์ด้านสภาพแวดล้อมของโครงการ การวิเคราะห์ด้านการตลาด การวิเคราะห์ด้านผลิต การวิเคราะห์ด้านการจัดการและการวิเคราะห์ด้านการเงิน

วิธีการศึกษา

ทำการเก็บข้อมูลจากการใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi Structured Interview) โดยการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการสถานีบริการน้ำมันจำนวน 2 ราย เพื่อใช้เป็นข้อมูลทั่วไปของธุรกิจ ด้านการตลาด ด้านผลิต ด้านการจัดการ และด้านการเงิน รวมทั้งปัจจัยเสี่ยง อุปสรรคต่าง ๆ ที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจและ อีกทั้งทำการเก็บข้อมูลจากการสังเกตของผู้ศึกษาโดยสังเกตคู่แข่งเพื่อหาจุดเด่น จุดด้อยของคู่แข่งแต่ละราย และสังเกตจำนวนรถที่สัญจรผ่านหน้าพื้นที่โครงการเพื่อประมาณการจำนวนลูกค้าและใช้ข้อมูลราคากลางในการสร้างสถานีบริการน้ำมัน เพื่อประมาณการค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างสถานีบริการและใช้เป็นต้นทุนในการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการ

ผลการศึกษา การอภิปรายผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษา

1. การวิเคราะห์ด้านสภาพแวดล้อมของโครงการ พบว่า ปัจจัยด้านการเมืองส่งผลต่อโครงการด้วยนโยบายอัตราค่าแรงขั้นต่ำที่จะส่งผลให้โครงการมีค่าใช้จ่ายในการจ้างงานที่สูงขึ้นแต่ในทางตรงข้าม นโยบายยกเลิกการอุดหนุนราคาก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์ (Natural Gas Vehicles: NGV) ทำให้ราคาก๊าซ NGV มีราคาสูงขึ้นจึงอาจส่งผลให้การใช้ก๊าซ NGV สำหรับรถยนต์ส่วนบุคคลลดลง และหันกลับมาใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเพิ่มมากขึ้น ปัจจัยด้านเศรษฐกิจด้วยอัตราดอกเบี้ยนโยบายมีการปรับลดลง ทำให้ต้นทุนทางการเงินลดลง ปัจจัยด้านสังคมที่ปัจจุบันคนเน้นความสะดวกสบายอาจจะส่งผลต่อการใช้รถยนต์ที่เพิ่มขึ้นแต่ในขณะเดียวกันก็อาจจะทำให้หาแรงงานยากขึ้น ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ด้วยนวัตกรรมต่าง ๆ ที่ใส่น้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อให้ใช้น้ำมันเชื้อเพลิงดีขึ้น และยังมีระบบ POS เพื่อช่วยในการบริหารให้สะดวกยิ่งขึ้น แต่ด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีจึงได้กำเนิดรถยนต์ไฟฟ้าซึ่งอาจส่งผลต่อการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงที่ลดลง ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม หลังจากการก่อสร้างถนนทำให้พื้นที่ของโครงการสูงขึ้นอีกทั้งอยู่ห่างแม่น้ำซึ่งพื้นที่ของโครงการเคยเกิดน้ำท่วมเพียงครั้งเดียวอีกทั้งสภาพธุรกิจสถานีบริการน้ำมันจะมีการปล่อยของเสียที่เป็นน้ำอยู่จำนวนหนึ่งแต่สามารถแก้ไขได้เพียงติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสีย ปัจจัยด้านกฎหมาย สถานที่ตั้งของโครงการไม่ขัดต่อกฎหมายผังเมืองรวมปทุมธานี แต่กฎหมายแรงงานทำให้โครงการมีค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรมด้วย Five Forces Model พบว่าคู่แข่งมีการแข่งขันสูงเนื่องจากในระยะ 5 กิโลเมตรมีคู่แข่งถึง 3 ราย อัตราต่อรองของลูกค้าและผู้ขายวัตถุดิบอยู่ในระดับสูง สินค้าทดแทนยังไม่มีสิ่งใดที่ทดแทนสถานีบริการน้ำมันได้อย่างสมบูรณ์ และ คู่แข่งรายใหม่เข้าสู่ธุรกิจได้ยากเนื่องจากเงินลงทุนที่สูง

2. การวิเคราะห์ด้านการตลาด ในการวิเคราะห์ส่วนผสมการตลาดธุรกิจบริการพบว่า ผลิตภัณฑ์ (Product) มีความหลากหลายในสินค้าและบริการ ราคา (Price) ผู้ขายไม่สามารถตั้งราคาขายด้วยตนเอง ช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) สถานีบริการน้ำมันเป็นการค้าปลีกแบบมีหน้าร้านโดยตั้งอยู่บริเวณที่มีผู้สัญจรผ่านไปมาจำนวนมาก การส่งเสริมการตลาด (Promotion) โดยการจัดตั้งป้ายบอกระยะทางก่อนถึงโครงการและร่วมกับการส่งเสริมการขายด้วยบัตรสะสมคะแนนหรือการแจกของแถมต่าง ๆ บุคลากร (People) เน้นพนักงานที่มีใจรักในการบริการและมีความกระตือรือร้นในการทำงาน กระบวนการให้บริการ (Process) ปฏิบัติตามมาตรฐานที่เจ้าของแบรนด์เป็นผู้กำหนด และลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence) ออกแบบเพื่อเน้นความสะดวกสบายของลูกค้าเป็นหลักสำคัญและตามความเหมาะสมของพื้นที่ ปัจจัยสู่ความสำเร็จของธุรกิจคือความหลากหลายของสินค้าและบริการ

3. การวิเคราะห์ด้านการบริการ เป็นการวิเคราะห์ถึงสถานที่ตั้งของโครงการที่อาจส่งผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของโครงการ พบว่า สถานที่ตั้งของโครงการอยู่ใกล้กับชุมชนที่จะเป็นกลุ่มแรงงานหลักของโครงการและตั้งอยู่ไม่ไกลจากแหล่งวัตถุดิบ อีกทั้งสถานที่ตั้งไม่ขัดต่อกฎหมายหรือกฎหมายใด ๆ

4. การวิเคราะห์ด้านการจัดการ แบ่งเป็น 2 ช่วงคือ ระยะก่อนดำเนินงาน โดยการออกแบบพื้นที่ของโครงการจะออกแบบให้ลูกค้าเข้ามาใช้บริการได้อย่างสะดวกสบาย และช่วงระยะดำเนินงาน โดยโครงการจดทะเบียนนิติบุคคลเป็นบริษัทจำกัด และโครงสร้างการบริหารแบบบนลงล่างเพื่อความคล่องตัวและจัดจ้างพนักงานให้เพียงพอต่อการดำเนินงาน

5. การวิเคราะห์ด้านการเงิน พบว่า โครงการใช้เงินทั้งหมด 38,361,777 บาท เป็นส่วนของเจ้าของ 10,000,000 บาท และกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์ด้วยอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5 จำนวน 28,361,777 บาท ระยะเวลาคืนทุน 5 ปี 9 เดือน 11 วัน มูลค่าปัจจุบัน (NPV) เมื่อคิดด้วยอัตราคิดลดด้วยอัตราคิดลดเท่ากับต้นทุนของโครงการที่ร้อยละ 8 เท่ากับ 22,026,996 และอัตราผลตอบแทนลดค่า (IRR) เท่ากับร้อยละ 16.016 ซึ่งมากกว่าผลตอบแทนขั้นต่ำที่โครงการต้องการ ผลการศึกษา

สรุปว่า นำลงทุน ในการวิเคราะห์ความไว หากยอดขายลดลงร้อยละ 10 จะมีระยะเวลาคืนทุน 7 ปี 3 เดือน 1 วัน NPV มีค่าเท่ากับ 6,412,757 และมี IRR เท่ากับร้อยละ 10.542 จึงทำให้โครงการนำลงทุน และกรณีที่ยอดขายเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 จะมีระยะเวลาคืนทุน 4 ปี 9 เดือน 22 วัน NPV มีค่าเท่ากับ 37,614,841 และมี IRR เท่ากับร้อยละ 20.913 ทำให้โครงการนำลงทุน

อภิปรายผลการศึกษา

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโครงการพบว่า ปัจจัยทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านการเมือง ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคมและปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม และปัจจัยด้านกฎหมาย ส่งผลกระทบต่อโครงการเป็นกลาง ยกเว้นปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นปัจจัยด้านบวกเพียงปัจจัยเดียวต่อโครงการ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ **ธัญลักษณ์ ศิริวัฒน์โชติ (2558)** ที่ได้ทำการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการจัดตั้งสถานีบริการน้ำมัน ปตท. บนถนนพหลโยธิน อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีการปรับเป็นปัจจัยด้านบวก โดยมีการลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายอีกทั้งเศรษฐกิจไทยขยายตัวเพิ่มขึ้นและปัจจัยด้านเทคโนโลยีเป็นปัจจัยด้านบวกเนื่องจากนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้เพื่อความสะดวกรวดเร็วและความถูกต้องในการประกอบธุรกิจ

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรมพบว่า ความรุนแรงของภัยคุกคามของ คู่แข่ง อำนาจต่อรองของลูกค้า และอำนาจต่อรองของผู้ขายวัตถุดิบ อยู่ในระดับสูง ความรุนแรงของภัยคุกคามของ สินค้าทดแทน อยู่ในระดับปานกลาง และความรุนแรงของภัยคุกคามของ คู่แข่งขันรายใหม่ อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ **ธัญลักษณ์ ศิริวัฒน์โชติ (2558)** ที่ได้ทำการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการจัดตั้งสถานีบริการน้ำมัน ปตท. บนถนนพหลโยธิน อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าภัยคุกคามจากคู่แข่งภายในธุรกิจเดียวกัน ภัยคุกคามจากการเพิ่มอำนาจต่อรองของผู้ขาย ปัจจัยการผลิตและภัยคุกคามจากการเพิ่มอำนาจต่อรองของผู้ซื้อ อยู่ในระดับสูง ภัยคุกคามจากสินค้าทดแทน อยู่ในระดับปานกลางและภัยคุกคามจากคู่แข่งรายใหม่ อยู่ในระดับต่ำ

การวิเคราะห์ส่วนผสมทางการตลาด จะให้ความสำคัญกับด้านผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลายของสินค้าและบริการ ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายโดยที่ตั้งจะต้องอยู่ในบริเวณที่เป็นจุดที่ผู้คนสัญจรผ่านไปมาเพื่อกำหนดให้ลูกค้าซึ่งเป็นผู้บริโภคสุดท้าย และด้านกระบวนการให้บริการซึ่งจะเน้นการให้บริการได้ตามมาตรฐานเพื่อให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจสูงสุด และเกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ **ธัญลักษณ์ ศิริวัฒน์โชติ (2558)** ที่ได้ทำการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการจัดตั้งสถานีบริการน้ำมัน ปตท. บนถนนพหลโยธิน อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าด้านผลิตภัณฑ์ทางสถานีบริการน้ำมันจะมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครันเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายตั้งอยู่ในที่มีจำนวนรถผ่านเป็นจำนวนมาก และด้านกระบวนการให้บริการมีระบบการทำงานที่มีมาตรฐาน เน้นกระบวนการที่ทำให้เกิดความถูกต้องและรวดเร็วในการให้บริการ และสอดคล้องกับการศึกษาของ **กฤษณะ ศรีลูนช่าง (2555)** ที่ได้ศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนเปิดสถานีบริการแก๊ส LPG ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พบว่าสถานีตั้งอยู่บนถนนสายหลักที่มีรถยนต์ผ่านจำนวนมาก แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ **เฉลิมเกียรติ ศรีศิลา (2558)** ที่ได้ศึกษาความเป็นไปได้ของการสร้างสถานีบริการน้ำมัน : กรณีศึกษา ศูนย์กลางมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน พบว่าจัดจำหน่ายน้ำมันเพียง 3 ชนิดและทำเลที่ตั้งเลือกเป็นพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยเนื่องจากจะเน้นขายให้กับบุคคลภายในเท่านั้น

การบริหารในระยะก่อนการดำเนินงานซึ่งเกี่ยวข้องกับการออกแบบพื้นที่ โดยการออกแบบพื้นที่สถานีบริการจะออกแบบให้ลูกค้าเข้าใช้บริการได้อย่างสะดวกสบายและการบริหารในระยะดำเนินงานโดยมีรูปแบบโครงสร้างการบริหารแบบบนลงล่างเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในองค์กรซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ **ธัญลักษณ์ ศิริวัฒน์โชติ (2558)** ที่ได้ทำการ

วิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการจัดตั้งสถานีบริการน้ำมัน ปตท. บนถนนพหลโยธิน อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าในการจัดรูปแบบพื้นที่ของสถานีบริการน้ำมันจะคำนึงถึงความสะดวกในการเข้าใช้บริการของลูกค้าเป็นหลักและโครงการสร้างบริหารแบบบนลงล่าง อำนาจการดูแลขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานีบริการและผู้จัดการสถานี และสอดคล้องกับการศึกษาของ **กฤษณะ ศรีสุนข่าง (2555)** ที่ได้ทำการศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนเปิดสถานีบริการแก๊ส LPG ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พบว่ามีการวางแผนกำลังคนและจัดผังองค์กรเพื่อความรวดเร็วในการบริหารงาน

โครงการซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ 3 ไร่ มีต้นทุนของโครงการทั้งสิ้น 38,361,777 บาท ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ **ธัญญาภรณ์ ศิริวัฒน์โชติ (2558)** ที่ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการจัดตั้งสถานีบริการน้ำมัน ปตท. บนถนนพหลโยธิน อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าโครงการมีเนื้อที่ทั้งหมด 9 ไร่ มีต้นทุนของโครงการทั้งสิ้น 43,796,320 บาทและไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ **เฉลิมเกียรติ ศรีศิลา (2558)** ที่ได้ศึกษาความเป็นไปได้ของการสร้างสถานีบริการน้ำมัน : กรณีศึกษา ศูนย์กลางมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่าเนื้อที่ประมาณ 3 ไร่ มีเงินลงทุนเบื้องต้นทั้งหมด 10,843,059 บาท

ข้อเสนอแนะ

(1) จากการศึกษาด้านการเงินพบว่า สถานีบริการน้ำมันจำเป็นต้องพึ่งธุรกิจเสริมอื่น ๆ ในการดำเนินธุรกิจเพื่อให้สามารถทำกำไรได้ ข้อมูลจากประมาณการรายได้รวม พบว่าอัตราส่วนของรายได้จากการขายน้ำมันเชื้อเพลิงต่อรายได้อื่น ๆ อยู่ที่ 80:20 และเมื่อนำข้อมูลประมาณการต้นทุนของโครงการ เพื่อคำนวณหากำไรขั้นต้นพบว่า อัตราส่วนของกำไรจากการขายน้ำมันเชื้อเพลิงต่อกำไรจากรายได้อื่น ๆ อยู่ที่ 40:60 ดังนั้นการเลือกแบรนด์สถานีบริการน้ำมันเพื่อมาเปิดให้บริการควรคำนึงถึงธุรกิจเสริมรอบข้างว่าสามารถสร้างผลประโยชน์ที่ตีได้และยังสามารถเป็นตัวดึงดูดลูกค้าให้เข้าสถานีบริการได้ เนื่องจากแบรนด์ธุรกิจเสริมที่ได้รับความนิยมบางแบรนด์จะเป็นคู่ค้ากับแบรนด์สถานีบริการน้ำมันเพียงแบรนด์เดียว

(2) จากการศึกษาสภาพแวดล้อมของโครงการและด้านการเงินพบว่า การลงทุนในสถานีบริการน้ำมันใช้เงินทุนสูง การสร้างสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงขนาดเล็กต้องใช้เงินลงทุนไม่ต่ำกว่า 15 ล้านบาท พบว่า การสร้างสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงขนาดกลาง ต้องใช้เงินลงทุนไม่ต่ำกว่า 30 ล้านบาท และพบว่า การสร้างสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงขนาดใหญ่ ต้องใช้เงินลงทุนไม่ต่ำกว่า 50 ล้านบาท ซึ่งหากต้องกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนด้วยอัตราดอกเบี้ยทั่วไปของแหล่งเงินทุนอาจทำให้โครงการประสบความสำเร็จได้ช้าหรือไม่ประสบความสำเร็จซึ่งปรากฏในส่วนการประเมินความเป็นไปได้ของโครงการด้านการเงิน แต่มีสินเชื่อสำหรับผู้ประกอบการสถานีบริการน้ำมันที่จะได้อัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าปกติซึ่งจะทำให้โครงการมีต้นทุนเงินทุนที่ต่ำลงและเพิ่มโอกาสประสบความสำเร็จจากการลงทุน

(3) จากการศึกษาด้านการตลาดพบว่า หากลูกค้าไม่สามารถมองเห็นโครงการได้อย่างชัดเจนจากเหตุต่าง ๆ การทำป้ายบอกระยะทางก่อนถึงโครงการตามส่วนประสมการตลาดบริการในหัวข้อ การสื่อสารการตลาด (Promotion) จะช่วยให้ลูกค้ารับรู้ได้ถึงมืออยู่ของโครงการ ถ้าโครงการมองเห็นได้ยากอาจตั้งป้ายบอกระยะในระยะต่าง ๆ ตามความเหมาะสม เพื่อให้ลูกค้าได้รับรู้และลดความเร็วเพื่อที่จะเข้าโครงการได้

บรรณานุกรม

กรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน. (2560). *จำนวนสถานีบริการน้ำมัน 2560*. สืบค้นจาก

<http://www.doeb.go.th/2016/stat.html>

กรมส่งเสริมการเกษตร. สารสนเทศส่งเสริมการเกษตร. (2560). *การใช้ที่ดินทางการเกษตร 2560*. สืบค้นจาก

<http://www.agriinfo.doae.go.th/year60/general/land/agri60.pdf>

- กระทรวงพลังงาน. กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน. (2560). *สถิติการใช้น้ำมัน ในประเทศไทย 2559*. สืบค้นจาก http://www.dede.go.th/ewt_news.php?nid=45325
- ชนงกรณ์ กุณฑลบุตร. (2557). *การบริหารโครงการและการศึกษาความเป็นไปได้*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธำปนา ฉิ่งไพศาล และอัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ. (2556). *การบริหารโครงการและการศึกษาความเป็นไปได้* (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: ซีระฟิล์มและไซเท็กซ์.
- ธมกร ธาราศรีสุทธิ. (2552). *การศึกษาความเป็นไปได้และการประเมินโครงการ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2558). *ผังเมืองปทุมธานี*. สืบค้นจาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2558/A/050/1.PDF>
- รินจง อุทัย และคณะ. (2553). *การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก*. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- วารุณี ต้นติววงศ์วิณิช และคณะ. (2552). *หลักการตลาดฉบับมาตรฐาน*. กรุงเทพฯ: เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่นอินโดไชน่า.
- ศิวฤทธิ์ พงศกรรังศิลป์. (2555). *หลักการตลาด* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ท็อป.
- สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน). (2560). *ปริมาณรถยนต์ในประเทศไทย 2560*. สืบค้นจาก <https://data.go.th>